

Ježišove listy siedmim cirkevným spoločnostvám

Premieňajúce slová Zmŕtvychvstalého Krista (Zjv 2 – 3) – o. Peter Olas

Úvod: Listy pre celú Cirkev

- Ježišových sedem listov cirkevným spoločnostvám Malej Ázie je skutočným pokladom Svätého písma
- Nachádzajú sa v 2. a 3. kapitole Knihy zjavenia, v tzv. Jánovej apokalypse
- Číslo sedem podľa biblickej symboliky použitej v tejto poslednej biblickej knihe poukazuje na to, že sa jedná o univerzálne posolstvo pre celú Cirkev, nie iba pre sedem konkrétnych starovekých miest
- Tieto dve kapitoly sú plné kristologických titulov a poukazujú na nesmiernu lásku Ježiša k svojej neveste Cirkvi

1. Spoločné prvky siedmich listov

- Ježiš sa predstaví
- Rozpozná dobré skutky, ktoré komunita koná
- Napomenie pre zlé skutky
- Pozve komunitu k obráteniu
- Sľúbi jej nejaký dar za vytrvalosť v dobrom

2. Predstavenie jednotlivých listov

- Týchto sedem listov poukazuje na osobný vzťah Krista k cirkevným spoločnostvám
- Ježiš je tu vykreslený ako niekto, kto dokonale pozná situáciu Cirkvi/cirkví, lepšie ako ony samy
- Ježiš sa približuje k spoločnostvám, vstupuje do ich života a pomáha im zmeniť sa, podľa toho, ako to každé potrebuje
- Ku každému spoločstvu hovorí tak, že používa ich jazyk, obrazy z jeho prostredia
- Pri vysvetľovaní si pomôžeme knihou od Ricarda Péreza Márqueza *“Apokalypsa Cirkvi” (L’Apocalisse della Chiesa)*, ktorý dáva jednotlivým komunitám na základe ich opisu určité prívlastky

a) Posolstvo do Efezu (Zjv 2,1-7) – Cirkev čistej náuky

- Cirkevné spoločstvo v Efeze muselo čeliť problému synkretizmu a falošných náuk
- Príkaz prvej/prvotnej lásky je prvým prikázaním a má byť rozlišujúcim znakom Kristových nasledovníkov
- Tam, kde je prílišná snaha uchrániť čistotu viery, ľahko sa zabudne na praktizovanie lásky
- Hoci nemajú zdieľať ich falošnú náuku, Kristus si praje, aby komunita dokázala milovať aj heretikov

b) Posolstvo do Smyrny (Zjv 2,8-11) – Cirkev blahoslavenstiev

- Evanjeliová chudoba dáva blaženosť a oslobodzuje, stavia sa proti systému a dominantnej logike sveta
- Je to cirkevné spoločstvo blahoslavenstiev, nakoľko žije podľa logiky Božieho kráľovstva (porov. Mt 5,1-11)
- Utrpenie a ťažkosti dávajú spoločstvu možnosť dokázať vlastnú vernosť Bohu
- Zo siedmich komunít je to len Smyrna, ktorá zostala až podnes ako existujúce kresťanské spoločstvo

c) Posolstvo do Pergama (Zjv 2,12-17) – Cirkev ústupkov

- Toto cirkevné spoločstvo je dobre prispôbené prostrediu, v ktorom žije a robí veľa ústupkov
- V rámci spoločstva je niekoľko ľudí, ktorí praktizujú aj pohanské zvyklosti

- Balám je starozákonnou postavou, ktorá viedla moabské ženy, aby Izraelitov odvádžali od vernosti jedinému Bohu
- Nikolaiti – skupina v rámci komunity, ktorá chcela aj výhody z toho, že sú kresťanmi, aj politické a ekonomické výhody
- Ježiš pozýva komunitu k radikálnemu rozhodnutiu nasledovať ho a plniť jeho vôľu

d) Posolstvo do Tyatír (Zjv 2,18-29) – Cirkev rozličných hnutí

- Jedná sa o cirkevné spoločenstvo plné aktivít a projektov
- Posledné skutky hojnejšie ako prvé vyjadrujú kvantitu, no nie nevyhnutne ich kvalitu
- Postava Jezabel láka členov spoločenstva k sebe, namiesto ich nasmerovania na Boha (jej osobné ambície)
- Jezabel sa považuje za vodcu komunity a stavia sa na miesto Boha a Pána (modloslužba, kult osobnosti)
- Nanucuje vlastné kritériá rozlišovania celej komunity

e) Posolstvo do Sárd (Zjv 3,1-6) – Cirkev iba naoko

- Toto spoločenstvo sa zdá byť naoko živé, no vnútri ukrýva hrôzu smrti
- Jedná sa o ľudskú skutočnosť, bez akéhokoľvek hlbšieho obsahu – jej úroveň viery je iba formálna
- Výzva bdieť – mesto Sardy bolo dvakrát zrovnané so zemou, a to práve v noci
- Dá sa byť veľmi zbožný a málo veriaci
- Je potrebné nanovo sa začať usilovať o podobnosť Kristovi

f) Posolstvo do Filadelfie (Zjv 3,7-13) – Slabá Cirkev

- Filadelfia = gr. bratská láska
- Málo sily – jedná sa skôr o negatívnu charakteristiku, ide o prekážku v jej osobnom dozrievaní
- Jedná sa o bezchybných veriacich, no uzavretých do seba samých, bez otvorenia sa druhým ľuďom a misijnému poslaniu Cirkvi
- Problémom tejto komunity je nedostatok istoty a nedôvera vo vlastné sily
- Kristus hovorí o tom, že z nej urobí stĺp – pevný a spoľahlivý

g) Posolstvo do Laodicey (Zjv 3,14-22) – Cirkev zameraná na majetok

- V blízkom Hierapolise, 10 km vzdialenom od mesta Laodicea, sa nachádzali teplé termálne pramene – do Laodicey teda prichádzala vlažná voda
- Jedná sa o spoločenstvo, ktoré je spokojné samo so sebou
- Kristove slová sú najprísnejšie práve voči tejto komunite
- Ich vlažné skutky sú niečím tak bezvýznamným, že Kristus o nich ani nehovorí
- Pripútanosť k materiálnym veciam – je potrebné začať sa na veci pozeráť inak
- Laodicea je v Jánovej apokalypse opísaná podobne ako neverné mesto Babylon
- Ježiš sa nevnucuje, iba vytrvalo klope na dvere tohto spoločenstva a čaká, či mu otvorí

Záver: Čo sa môžeme naučiť z týchto Ježišových siedmich listov?

- Ježiš sa približuje ku komunitám a ukazuje im ich skutočnú situáciu, ktorú ony samy momentálne nie sú schopné vidieť a robí to s najväčšou láskou, jasnosťou a nehou, avšak bez akéhokoľvek okúňania
- Ježiš používa reč, ktorá im je vlastná a ktorá pochádza z ich každodenného života, aby mu čo najlepšie porozumeli a mohli sa zmeniť
- Kristus túži priviesť cirkevné spoločenstvá k tomu, čo je podstatné pre ich vieru – osobný vzťah s ním
- Ak dáme na Ježišove slová a necháme sa aj my premeniť, dosiahneme veniec večného života v spoločenstve s ním